

221. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot verlaging van den accijns op gedistilleerd en van dien op houtgeest, alsmede van het specifieke recht, dat in verband met die accijnzen, volgens de Tariefwet 1924 (*Staatsblad* n°. 568) geheven wordt van sommige producten.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 8 November 1928.

WILHELMINA.

221. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is over te gaan tot verlaging van den accijns op gedistilleerd en van dien op houtgeest, alsmede van het specifieke recht, dat in verband met die accijnzen, volgens de Tariefwet 1924 (*Staatsblad* n°. 568) geheven wordt van sommige producten;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

In artikel 1, § 2, der wet van 20 Juni 1862 (*Staatsblad* n°. 62), houdende bepalingen omtrent den accijns op het binnenlandsch gedistilleerd, wordt in de plaats van „twee en twintig gulden” gelezen: een honderd en tachtig gulden.

Het eerste lid werkt ten aanzien van den accijns van gedistilleerd, na het in werking treden dezer wet uitgeslagen uit eene branderij, eene distilleerderij der eerste klasse, eene bergplaats tot opslag van gedistilleerd onder genot van doorlopend krediet voor den accijns of uit entrepot, of wel na gemeld tijdstip ten invoer aangegeven of ingevoerd.

Artikel 2.

In artikel 2, eerste lid, der wet van 30 December 1910 (*Staatsblad* n°. 377), houdende bepalingen omtrent het belasten van houtgeest, wordt voor „één honderd tachtig gulden” gelezen: drie honderd zes en negentig gulden.

Het eerste lid werkt ten aanzien van den accijns, die na het in werking treden dezer wet vorderbaar wordt.

Artikel 3.

§ 1. In het tarief, behoorende bij de Tariefwet 1924 (*Staatsblad* n°. 568) worden de volgende wijzigingen gebracht:

a. in onderdeel I van post 2 wordt in de kolom „Rechten” voor f 840 gelezen: f 505, en voor f 667 gelezen f 403;

b. de Bijzondere bepaling n°. 4 op post 2 wordt gelezen:

4. Voor reuk- en toiletwater, vermengd op de wijze als door Onzen Minister van Financiën zal worden voorgeschreven, wordt de accijns slechts geheven ten bedrage van een honderd en vijftig gulden per hectoliter gedistilleerd, welke bij eene warmte van vijftien graden van den honderddeeligen thermometer vijftig liter zuivere alcohol bevat, indien de invoer plaats heeft in de verpakking waarin de aflevering geschiedt aan het publiek en deze verpakking behoorlijk is gesloten en geëtiquetteerd en geen grooteren inhoud heeft dan van een halven liter;

c. in onderdeel I van post 30 wordt in de kolom „Rechten” voor f 8,40 telkens gelezen: f 5,05;

d. in onderdeel V van post 41, alsmede in onderdeel 1 van post 94 wordt in de kolom „Rechten” voor f 4,70 gelezen: f 2,80 en voor f 6,70 gelezen: f 4.

§ 2. Bij het in werking treden dezer wet vindt artikel 42 der Tariefwet 1924 (*Staatsblad* n°. 568) overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.

De accijns betaald van op den eersten Maart 1929 hier te lande aanwezig gedistilleerd, wordt tot een bedrag van een honderd en twintig gulden per hectoliter, welke bij eene warmte van vijftien graden van den honderddeeligen thermometer vijftig liter zuiveren alcohol bevat, aan de bezitters teruggegeven.

Artikel 5.

De in het vorig artikel bedoelde teruggaaf wordt verleend op den voet der algemeene maatregelen van bestuur, uitgevaardigd ingevolge artikel 1, letter b, der wet van 18 Juli 1904 (*Staatsblad* n°. 190), met dien verstande, dat waar in die maatregelen sprake is van uitvoer, daarvoor in de plaats treedt opslag der goederen onder sluiting vanwege de administratie der accijnzen, ter plaatse, door Onzen Minister van Financiën te bepalen, in den nacht van 28 Februari op 1 Maart 1929. De strafbepaling van artikel 2, zoomede de artikelen 5 en 6 dier wet, vinden daarbij toepassing.

Onze Minister van Financiën geeft de voorschriften, die ter verdere uitvoering van artikel 4 en van dit artikel noodig zijn; deze voorschriften kunnen behelzen, dat de goederen ter verificatie moeten worden aangeboden ter plaatse, waar zij zullen worden opgeslagen, op door of van wege genoemden Minister naar mate van plaatselijke omstandigheden te bepalen dagen en uren.

Artikel 6.

Op de in de vorige artikelen bedoelde teruggaaf kan wegens aan den opslag en de verificatie verbonden kosten, ten hoogste één ten honderd van haar bedrag worden ingehouden.

Indien die opslag plaats heeft in een pakhuis, dat door een derde is verstrekt, kan aan dezen wegens vergoeding van kosten van opslag ten hoogste de helft worden uitgekeerd van het bedrag, ingehouden op de teruggaaf, waarop aanspraak bestaat met betrekking tot de in dat pakhuis opgeslagen goederen.

Artikel 7.

De in de vorige artikelen bedoelde teruggaaf wordt uitgestrekt, zoowel tot de onvermengde door overhaling verkregen alcoholhoudende vloeistoffen, als tot likeuren, bitters, reuk- en toiletwaters, essences, tincturen, geneesmiddelen en andere samen-gestelde stoffen.

Van die teruggaaf zijn uitgesloten reuk- en toiletwaters die methylaethylketon bevatten en goederen waarvan het alcoholgehalte minder bedraagt dan 20 centiliter per liter.

Verlaging van den accijns op gedistilleerd en van dien op houtgeest, enz.

Artikel 8.

De bepalingen der wetten van:

31 December 1863 (*Staatsblad* n°. 221),

7 Juli 1865 (*Staatsblad* n°. 80),

9 April 1869 (*Staatsblad* n°. 62),

6 April 1877 (*Staatsblad* n°. 70),

20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 148),

23 December 1886 (*Staatsblad* n°. 223),

27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 226),

4 December 1909 (*Staatsblad* n°. 375),

3 April 1919 (*Staatsblad* n°. 141) en

31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 928),

voor zoover daarbij de accijns op gedistilleerd of die op houtgeest werd verhoogd, zijn vervallen.

Artikel 9.

Deze wet treedt in werking met ingang van den eersten Maart 1929, met uitzondering van artikel 5, dat met ingang van den vijftienden Februari 1929 in werking treedt.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

221. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1. De wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 928) bracht met ingang van 6 Januari 1921 eene verdubbeling van den accijns op gedistilleerd, die daardoor kwam op f 300 per H.L. gedistilleerd van vijftig percent sterkte, bij een warmte van 15 graden van den honderddeeligen thermometer, onverminderd de tien opeenten die op dien accijns worden geheven tot en met 1933, ingevolge artikel 37 der gewijzigde Leeningwet 1914.

Steed de opbrengst die over 1920 f 52 426 295,40⁵ had bedragen, in 1921 dientengevolge tot f 61 001 294,07, reeds in 1922 trad eene daling in, welke sedert dien aanhield en belangrijke afmetingen aannam. Die daling heeft tot oorzaken — behalve de trouwens reeds vóór 1920 werkende oorzaak van veranderde drinkgewoonten — voornamelijk deze beide: de vervanging van het gebruik van gedistilleerd, wegens de prijsstijging dien dit ondergaan heeft, door andere dranken, en de smokkelarij. Over den invloed van elke dier oorzaken heerscht verschil van meening, doch wel vast staat, dat de smokkelarij, ook in de oogen van hen, die haar liefst niet als de hoofdoorzaak van den achteruitgang in de opbrengst zouden willen beschouwen, zulk een omvang heeft aangenomen, dat zij als een groot kwaad moet worden beschouwd en als een oorzaak van demoralisatie voor breede kringen der bevolking.

Door den bonafide handel en de industrie is over dezen stand van zaken meermalen in adressen geklaagd.

Pogingen, aangewend om de smokkelarij krachtiger dan te voren te bestrijden, hebben het vereischte resultaat niet opgeleverd. Uit de feiten is allengs duidelijk naar voren getreden, dat de accijns destijds een zóódanige verhooging heeft ondergaan, dat de grens van het nuttig effect hiervan is overschreden. Bij ongewijzigde handhaving van den ouden accijns zou de opbrengst thans zeker niet lager zijn dan zij nu is; waarschijnlijk hooger.

Wat niettemin van een voorstel tot verlaging een tijdlang terughield, was het gevaar, dat bij verlaging van den accijns niet uitsluitend de smokkelarij zou ophouden (of althans tot geringer proporties zou worden teruggebracht), maar evenzeer zou ophouden de andere oorzaak van de accijnsdaling: nl. de vervanging van gedistilleerd door meer onschuldige dranken. Dit laatste gevolg was uiteraard niet toe te juichen. Bij een gehouden enquête hadden destijds de besturen van eenige vereenigingen, die zich toeleggen op de bestrijding van het drankmisbruik, te kennen gegeven, dat zij van verlaging van den accijns op gedistilleerd een toeneming van het drankmisbruik vreesden. Andere op dit stuk verwante vereenigingen waren van een tegenovergesteld gevoelen.

Bij resolutie van 24 Februari 1928, n°. 95, heeft de ondergeteekende ten slotte eene commissie ingesteld ter overweging van de vraag, of verlaging van den accijns op gedistilleerd uit een oogpunt van drankbestrijding ook thans nog moest worden ontraden, en zoo neen, hoever in deze behoort te worden gegaan. Onder dagteekening van 28 Juni 1928 heeft deze Commissie haar rapport uitgebracht¹⁾; het bijgaande wetsontwerp stemt met de eenparige conclusies van dat rapport overeen.

§ 2. Het verslag der Commissie bevat gegevens omtrent de winsten, die door smokkelen op verschillende manieren vermoedelijk kunnen worden behaald. Daar het niet gewenscht kan zijn aan smokkelaars of aan hen, die het smokkelbedrijf zouden willen opvatten, in deze voorlichting te geven door die gegevens openbaar te maken, meent de ondergeteekende hier niet in eene bespreking van de door de Commissie gegeven cijfers te moeten treden, doch er zich toe te mogen bepalen te verklaren, dat hij met de Commissie aanneemt, dat bij eene verlaging van den gedistilleerdaccijns met 40 pct. de winstmarge zoodanig zal verminderen, dat een redelijke kans bestaat, dat de risico van het smokkelen in verhouding tot de te behalen winst te groot zal worden, zoodat na een korten overgangstijd de smokkelarij op den huidigen voet zal zijn verdwenen.

Het eerste lid van artikel 1 brengt in verband met artikel 8 de verlaging teweeg; hierbij moet in het oog worden gehouden, dat ook na de verlaging van den accijns de tien opeenten, die daarop thans geheven worden krachtens de gewijzigde Leeningwet 1914, behouden blijven. De verlaging van den accijns behoort slechts te gelden ten aanzien van het gedistilleerd dat na het in werking treden der wet in consumtie wordt gebracht; het tweede lid van het artikel bedoelt dit te bereiken.

§ 3. De accijns die gelegd is op houtgeest van binnenlandsche herkomst heeft, evenals het invoerrecht op houtgeest ten doel te voorkomen, dat methylalcohol ter vervanging van gedistilleerd wordt gebruikt. Hij is daarom gelijk aan den accijns van zuiveren onversneden alcohol. Nu de accijns op gedistilleerd wordt verlaagd, dient dit alzoo in gelijke verhouding met dien van houtgeest te geschieden. Artikel 2, juncto artikel 8 van het ontwerp brengt die verlaging tot stand.

§ 4. De verlaging van den accijns op gedistilleerd en van dien op houtgeest brengt mede, dat verschillende posten van het Tarief van invoerrechten eene overeenkomstige wijziging moeten ondergaan, die in artikel 3 is aangegeven en die geen toelichting behoeft. De voorgestelde wijziging der Bijzondere bepaling n°. 4 op post 2 maakt hierop eene uitzondering en wel omdat zij den bestaanden vrijdom van de helft van den accijns niet behoudt, doch voor de op de voorgeschreven wijze gedenatureerde reuk- en toiletwaters den accijns vastlegt op het bedrag, dat thans van die goederen wordt geheven. De reden hiervan is de volgende. Toen de accijns begin 1921 werd verdubbeld, werd het in het belang van den handel en de industrie in reuk- en toiletwaters noodig geacht die artikelen van de verhooging van den accijns uit te sluiten. Daartoe werd het noodig eene denatureering voor te schrijven, doch spoedig bleek dat een aantal fabrikanten daartegen zulke bezwaren hadden, dat zij van de gelegenheid tot denatureeren geen gebruik maakten en dus noodgedrongen den

¹⁾ Een afschrift van dit rapport is nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.